

Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019

2019 dccc 3

DEDDF OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS (CYMRU) 2019

RHAN 1

CYFLWYNIAD

- 1 Trosolwg

RHAN 2

OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

- 2 Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

RHAN 3

YMCHWILIADAU

Pŵer i ymchwilio

- 3 Pŵer i ymchwilio i gwynion
- 4 Pŵer i ymchwilio ar ei liwt ei hun
- 5 Meini prawf ar gyfer ymchwilio ar ei liwt ei hun
- 6 Dulliau amgen o ddatrys materion

Cwynion

- 7 Pwy sy'n cael cwyno
- 8 Gofynion: cwynion a wneir i'r Ombwdsmon
- 9 Gofynion: cwynion a atgyfeirir at yr Ombwdsmon
- 10 Cofnodion o gwynion

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tim yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Materion y caniateir ymchwilio iddynt

- 11 Materion y caniateir ymchwilio iddynt
- 12 Eithrio: materion nad ydynt yn ymwneud â Chymru
- 13 Eithrio: rhwymedïau eraill
- 14 Materion eithriedig eraill
- 15 Penderfyniadau a wnaed heb gamweinyddu

Ymchwiliadau ategol

- 16 Pŵer i ymchwilio i wasanaethau eraill sy'n gysylltiedig ag iechyd

Penderfyniadau i beidio ag ymchwilio etc

- 17 Penderfyniadau i beidio ag ymchwilio neu i roi'r gorau i ymchwiliad

Gweithdrefn ymchwilio a thystiolaeth

- 18 Gweithdrefn ymchwilio
- 19 Gwybodaeth, dogfennau, tystiolaeth a chyfleusterau
- 20 Rhwystro a dirmygu
- 21 Rhwystro a dirmygu: adennill costau
- 22 Cyflwyno hysbysiad adennill costau

Adroddiadau ar ymchwiliadau

- 23 Adroddiadau ar ymchwiliadau
- 24 Rhoi cyhoedduswydd i adroddiadau
- 25 Rhoi cyhoedduswydd i adroddiadau: darparwyr gofal iechyd
- 26 Camau gweithredu ar ôl cael adroddiad
- 27 Adroddiadau: gweithdrefn amgen

Adroddiadau arbennig

- 28 Adroddiadau arbennig
- 29 Adroddiadau arbennig: atodol
- 30 Adroddiadau arbennig sy'n ymwneud â Llywodraeth Cymru a Chomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Awdurdodau rhestredig

- 31 Awdurdodau rhestredig
- 32 Cyfyngiadau ar bŵer i ddiwygio Atodlen 3
- 33 Darpariaethau mewn rheoliadau sy'n ychwanegu personau at Atodlen 3
- 34 Pŵer i ddyroddi canllawiau

Digolledu

- 35 Digolledu'r person a dramgwyddwyd

RHAN 4

AWDURDODAU RHESTREDIG: GWEITHDREFNAU AR GYFER YMDRIN Â CHWYNION

- 36 Ymdrin â chwynion: datganiad o egwyddorion
- 37 Gweithdrefnau enghreiffiol ar gyfer ymdrin â chwynion
- 38 Gweithdrefnau enghreiffiol ar gyfer ymdrin â chwynion: manyleb awdurdodau rhestredig

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tim yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 39 Datganiadau o beidio â chydymffurfio
- 40 Cyflwyno gweithdrefn ymdrin â chwynion: cyffredinol
- 41 Gweithdrefnau ymdrin â chwynion: hybu arferion gorau etc

RHAN 5

YMCHWILIO I GWYNION SY’N YMWNEUD Â PHERSONAU ERAILL: GOFAL CYMDEITHASOL A GOFAL LLINIAROL

Cymhwyso’r Rhan hon

- 42 Materion y mae’r Rhan hon yn gymwys iddynt

Ymchwilio i gwynion

- 43 Pŵer i ymchwilio i gwynion
- 44 Pŵer i ymchwilio ar ei liwt ei hun
- 45 Meini prawf ar gyfer ymchwilio ar ei liwt ei hun
- 46 Dulliau amgen o ddatrys materion
- 47 Pwy sy’n cael cwyno
- 48 Gofynion: cwynion a wneir i’r Ombwdsmon
- 49 Gofynion: cwynion a atgyfeirir at yr Ombwdsmon
- 50 Cofnodion o gwynion

Penderfyniadau i beidio ag ymchwilio etc

- 51 Penderfyniadau i beidio ag ymchwilio i gwynion neu i roi’r gorau i ymchwiliad

Gweithdrefn ymchwilio a thystiolaeth

- 52 Gweithdrefn ymchwilio
- 53 Gwybodaeth, dogfennau, tystiolaeth a chyfleusterau
- 54 Rhwystro a dirmygu

Adroddiadau ar ymchwiliadau

- 55 Adroddiadau ar ymchwiliadau
- 56 Cyhoeddusrwydd pellach i adroddiadau ar ymchwiliadau
- 57 Camau gweithredu ar ôl cael adroddiadau ar ymchwiliadau
- 58 Adroddiadau: gweithdrefn amgen

Adroddiadau arbennig

- 59 Amgylchiadau lle caiff adroddiadau arbennig eu paratoi
- 60 Adroddiadau arbennig
- 61 Cyhoeddusrwydd pellach i adroddiadau arbennig

Dehongli

- 62 Ystyr “cartref gofal” a “darparwr cartref gofal”
- 63 Ystyr “gofal cartref” a “darparwr gofal cartref”
- 64 Ystyr “gwasanaeth gofal lliniarol” a “darparwr gofal lliniarol annibynnol”

RHAN 6

YMCHWILIADAU: ATODOL

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tim yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

Ymgynghori a chydweithredu

- 65 Ymgynghori a chydweithredu ag ombwdsryn eraill
- 66 Cydweithio â phersonau a bennir
- 67 Cydlafurio â Chomisiynwyr
- 68 Gweithio gydag Archwilydd Cyffredinol Cymru

Datgelu

- 69 Datgelu gwybodaeth
- 70 Datgeliad niweidiol i ddiogelwch Gwladol neu yn groes i fudd y cyhoedd
- 71 Diogelu rhag hawliadau difenwi

RHAN 7

AMRYWIOL A CHYFFREDINOL

Safonau'r Gymraeg

- 72 Awdurdodiad i roi hysbysiad cydymffurfio i'r Ombwdsmon mewn perthynas â safonau'r Gymraeg

Adolygiad o'r Ddeddf

- 73 Adolygiad o'r Ddeddf

Cymhwyso Deddf 2005 i ymchwiliadau penodol

- 74 Ymchwiliadau a gychwynnir cyn y daw adrannau 3, 4, 43 a 44 i rym

Cyffredinol

- 75 Diddymiadau, arbedion a diwygiadau canlyniadol
- 76 Swyddogaethau'r Cynulliad
- 77 Cychwyn
- 78 Dehongli
- 79 Cyn-ddarparwyr gofal iechyd, cyn-landlordiaid cymdeithasol, cyn-ddarparwyr gofal cymdeithasol a chyn-ddarparwyr gofal lliniarol: addasiadau
- 80 Darpariaethau canlyniadol, trosiannol etc
- 81 Rheoliadau a chyfarwyddydau
- 82 Enw byr

ATODLEN 1 — OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU: PENODI ETC

- 1 Penodi
- 2 Statws
- 3 Tymor y swydd
- 4 Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru Dros Dro
- 5 Darpariaeth bellach: penodi
- 6 Anghymhwyso
- 7 (1) Mae person sy'n dal swydd Ombwdsmon neu Ombwdsmon dros...
- 8 (1) Mae person sydd wedi peidio â dal swydd Ombwdsmon...
- 9 Mae'r cyfeiriadau ym mharagraffau 7 a 8 at swydd â...

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tim yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- 10 Cydnabyddiaeth ariannol etc
- 11 Darpariaethau ariannol arbennig
- 12 Staff
- 13 Cynghorwyr
- 14 Dirprwyo
- 15 Adroddiadau blynyddol ac eithriadol
- 16 Amcangyfrifon
- 17 Cyfrifon
- 18 Archwilio
- 19 Swyddog cyfrifyddu
- 20 Archwiliadau i'r defnydd o adnoddau
- 21 Pwerau atodol
- 22 Yr Ombwdsmon blaenorol i barhau yn Ombwdsmon

ATODLEN 2 — MATERION EITHRIEDIG: RHAN 3

- 1 Camau gweithredu a gymerir gan Weinidogion Cymru, Prif Weinidog Cymru,...
- 2 Cychwyn neu gynnal achosion gerbron llys ag awdurdodaeth gymwys.
- 3 Camau gweithredu a gymerir gan aelod o staff gweinyddol tribiwnlys...
- 4 Camau gweithredu a gymerir mewn perthynas â phenodiadau, diswyddiadau, tâl,...
- 5 Camau gweithredu sy'n ymwneud â phenderfynu ar swm rhent.
- 6 (1) Camau gweithredu a gymerir gan awdurdod a bennir yn...
- 7 Camau gweithredu a gymerir gan Fwrdd Iechyd Lleol wrth gyflawni...

ATODLEN 3 — AWDURDODAU RHESTREDIG

ATODLEN 4 — MATERION EITHRIEDIG: RHAN 5

- 1 Cychwyn neu gynnal achosion gerbron llys ag awdurdodaeth gymwys.
- 2 Camau gweithredu a gymerir mewn perthynas â phenodiadau, diswyddiadau, tâl,...

ATODLEN 5 — DIWYGIADAU CANLYNIADOL

RHAN 1 — YMCHWILIADAU

- 1 Deddf Safonau Gofal 2000 (p.14)
  - 2 Mewnosoder adran newydd 75ZC— Working jointly with the Public Services...
  - 3 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (p.23)
  - 4 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (dccc 3)
  - 5 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2)
- ##### RHAN 2 — AMRYWIOL
- 6 Deddf y Comisiynydd Seneddol 1967 (p.13)
  - 7 Yn adran 11A (ymgyngoriadau rhwng y Comisiynydd Seneddol a Chomisiynwyr...
  - 8 Deddf Llywodraeth Leol 1974 (p.7)
  - 9 Yn adran 34T (dehongli Rhan 3A), yn is-adran (1), ar...
  - 10 Deddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979 (p.46)
  - 11 Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p.42)
  - 12 Yn adran 5A (adroddiadau'r swyddog monitro – awdurdodau lleol yn...
  - 13 Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990 (p.9)
  - 14 Yn Atodlen 3 (penderfynu ar apelau penodol gan berson a...
  - 15 Deddf Comisiynwyr y Gwasanaeth Iechyd 1993 (p.46)

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tim yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details) [View outstanding changes](#)

- 16 Deddf Tai 1996 (p.52)
- 17 Yn adran 51 (cynlluniau ar gyfer ymchwilio i gwynion), yn...
- 18 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (p.36)
- 19 Deddf Llywodraeth Leol 2000 (p.22)
- 20 . . . . .
- 21 Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 (p.43)
- 22 Deddf Gwasanaeth Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2006 (p.42)
- 23 Deddf Comisiynydd Pobl Hŷn (Cymru) 2006 (p.30)
- 24 Deddf Llywodraeth Cymru 2006 (p.32)
- 25 Deddf Llywodraeth Leol a Chynnwys y Cyhoedd mewn Iechyd 2007 (p.28)
- 26 Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (dccc 4)
- 27 Yn adran 177 (rhoi ystyriaeth bellach i sylwadau), yn is-adran...
- 28 Deddf Diogelu Data 2018 (p.12)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to :

- s. 69(2)(g) words inserted by [S.I. 2023/1386 Sch. para. 32](#)
- Sch. 3 words substituted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 41](#)
- Sch. 5 para. 13 omitted by [2023 asc 3 Sch. 13 para. 195\(b\)](#)
- Sch. 5 para. 14 omitted by [2023 asc 3 Sch. 13 para. 195\(b\)](#)
- Sch. 5 para. 10 and cross-heading omitted by [2023 asc 3 Sch. 13 para. 195\(a\)](#)
- Sch. 5 para. 13 cross-heading omitted by [2023 asc 3 Sch. 13 para. 195\(b\)](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

- Act modified by [2023 asc 3 Sch. 2 para. 6](#)
- Act modified by [2023 asc 3 Sch. 12 para. 7\(2\)](#)

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 65(7)(f) inserted by [2022 c. 30 Sch. 10 para. 6\(2\)\(a\)](#) (Welsh language text)
- s. 65(7)(f) inserted by [2022 c. 30 Sch. 10 para. 6\(2\)\(b\)](#) (English language text)